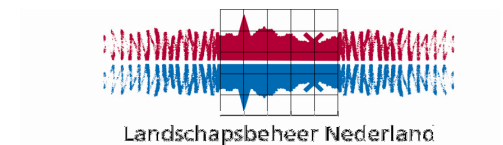

Jaarbericht 2010

Landschapsbeheer Nederland

Voorwoord

In 2010 werd opnieuw duidelijk hoezeer een gezamenlijke inspanning noodzakelijk is om de achteruitgang van de landschappelijke kwaliteit en biodiversiteit in ons land tegen te gaan. Studies van het Planbureau voor de Leefomgeving maken pijnlijk duidelijk dat we nog steeds niet in staat zijn om de beleidsdoelen op het terrein van landschap, recreatie en natuur rond de steden te realiseren. De plannen en bezuinigingen van het nieuwe kabinet zorgen voor een nog grotere achterstand. Te vrezen valt, dat de 'hands off' opstelling van de regering een domino-effect heeft op het beleid van provincies, waterschappen en gemeenten.

Het goede nieuws is, dat Landschapsbeheer Nederland ook dit jaar weer mocht profiteren van de grote steun van Postcode Loterij Nederland. Bovendien heeft een intensief proces van interne herbezinning geleid tot een nieuwe strategie, gericht op beleidsbeïnvloeding, kennisdeling, versterking van de relaties tussen natuur en cultuur en tussen landschap en samenleving. Landschapsbeheer Nederland wil zich actief inzetten voor een intensievere samenwerking met andere organisaties in de veelkleurige en versnipperde wereld van landschap, natuur en erfgoed.

Het aantreden van een nieuwe algemeen directeur en een nieuwe bestuursvoorzitter illustreren, dat deze ambities worden vertaald in aangepaste werkwijzen en organisatieontwikkeling. Dat zal de komende tijd veel vragen van de medewerkers van het landelijk bureau, maar ook van de medewerkers van onze aandeelhouders, de provinciale stichtingen.

Theo Beckers,
Voorzitter Landschapsbeheer Nederland

Jaarbericht

LANDSCHAPSBEHEER NEDERLAND

Stichting Landschapsbeheer Nederland, gevestigd in Utrecht, is het samenwerkingsverband van de 12 provinciale organisaties Landschapsbeheer en een landelijk bureau. Dit samenwerkingsverband stimuleert al meer dan 25 jaar de actieve zorg voor het Nederlandse cultuurlandschap, onder meer door bemiddeling, advies en voorlichting. Onder de naam Landschapsbeheer Nederland komt het geheel van 12 provinciale organisaties Landschapsbeheer landelijke gezamenlijk op voor de belangen van landschap.

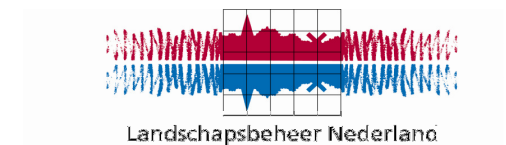
MISSIE

Landschapsbeheer Nederland is een maatschappelijke organisatie, die in samenwerking met partners, zorg draagt voor een kwalitatief en kwantitatief duurzaam landschap, met vanzelfsprekende aandacht voor erfgoed en biodiversiteit, als ruimte om te werken, te wonen, te recreëren en te verblijven.

KERNTAAK

De kerntaak van Landschapsbeheer Nederland is het faciliteren van het samenwerkingsverband, dat houdt in:

- Lobby en beleidsbeïnvloeding op landelijk niveau
- Coördinatie van gezamenlijke projecten waarin een of meerdere organisaties Landschapsbeheer in zijn betrokken
- Kennismanagement en ontwikkeling Organiseren van centraal overleg, besluitvorming (directeurenberaad)
- Relatiemanagement Nationale Postcode Loterij

DOELSTELLING

Het behouden en ontwikkelen van kwaliteit en kwantiteit van het (cultuur)landschap, inclusief biodiversiteit en erfgoed.

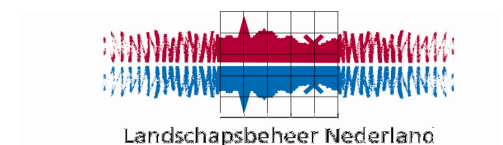
CENTRALE THEMA'S

- Het borgen van participatie (van plattelandspartners, eigenaren en landschapsconsumenten) in beheer en ontwikkeling van cultuurlandschap.
- Verbinding van landschap met voor ons nieuwe sectoren.
- Gebiedsontwikkeling en integrale samenwerking in gebiedsprocessen.
- Duurzame financiering van beheer en ontwikkeling van cultuurlandschap.

LOBBY EN BELEIDSBEINVLOEDING

Landschapsbeheer Nederland kan zijn doelen niet alleen bereiken. Er zijn vele relaties met organisaties die werkzaam zijn op het gebied van natuur, landschap, platteland, erfgoed, cultuurhistorie, recreatie et cetera. Landschapsbeheer Nederland streeft naar coalitievorming. Dit doen we bijvoorbeeld met ons lidmaatschap van de G11, de Groene coalitie van landelijke natuur- en milieu-organisaties, die gezamenlijk de politiek in Den Haag in de gaten houden. Ook was Landschapsbeheer Nederland mede initiatiefnemer van de oprichting in 2010 van de coalitie 'Hart voor Natuur', een coalitie van meer dan 30 organisaties die zich inzetten voor de natuur en het landschap in Nederland.

In het voorjaar van 2010 speelde Landschapsbeheer Nederland een belangrijke rol, in samenwerking met het ministerie van LNV, in de het tot stand komen van de regeling Landschapsontwikkelingsplannen 2010+, met 1 miljoen extra, waarvan een groot bedrag bestemd is voor de uitvoering van concrete projecten. Deze nieuwe regeling heeft Landschapsbeheer Nederland samen met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), Landschap Erfgoed Utrecht en ambtenaren van het ministerie besproken met minister Gerda Verburg, waarbij de openstelling definitief vastgesteld werd.

KENNISMANAGEMENT EN ONTWIKKELING

Een van de belangrijke pijlers is het faciliteren van uitwisseling van kennis, ervaringen en deskundigheid tussen de 12 organisaties Landschapsbeheer, maar even belangrijk is de uitwisseling met andere organisaties. Door het organiseren van bijeenkomsten, het samenbrengen en ontsluiten van informatie en projectbijeenkomsten. Bijvoorbeeld door het organiseren van de jaarlijkse *Kennismarkt* voor collega's binnen het samenwerkingsverband, het symposium 'Het landschap ben je zelf' en diverse publicaties.

Voorbeelden projecten

SYMPOSIUM 'Het landschap ben je zelf'

Het symposium stond dit jaar in het teken van de achteruitgang van de biodiversiteit in het cultuurlandschap. Het programma bestond uit een plenair gedeelte, een debat en diverse workshops met praktijkervaringen. Geconcludeerd werd dat er sprake is van een neerwaartse algemene trend. Bovendien zal er de komende jaren minder geld beschikbaar zijn voor natuur en landschap en is landschap nog meer dan in het verleden beleidsarm geworden. De overheid trekt zich terug en koppelt geen adequate budgetten aan doelen. Het symposium werd bezocht door ruim 150 bezoekers.

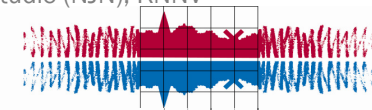
JUICHWILG

Een specifiek onderdeel van het programma was de uitreiking van de "Juichwilg" de landschapsprijs voor de best presterende gemeente in 2010. Die prijs ging naar de Limburgse gemeente Maasgouw.

NATUURWERKDAG

De Natuurwerkdag is het voorbeeld van een gezamenlijk project. Landschapsbeheer Nederland organiseert en coördineert de campagne op landelijk niveau. De 12 provinciale organisaties Landschapsbeheer organiseren en promoten de Natuurwerkdag in de eigen provincie.

Op zaterdag 6 november vond het tiende (jubileum) editie van de jaarlijkse Natuurwerkdag plaats. Onder professionele begeleiding werd er gesnoeid, gezaagd, gehooïd, poelen schoongemaakt, wilgen geknot en nog veel meer. Op deze eerste zaterdag van november zetten een record aantal van maar liefst 12.000 vrijwilligers zich op meer dan 370 locaties in voor natuur en landschap. Dit jaar waren er voor het eerst ook circa 300 stagiairs van middelbare scholen actief op de Natuurwerkdag. De Natuurwerkdag is een mooie gelegenheid om in contact te komen met vrijwilligerswerk in natuur en landschap. Landschapsbeheer Nederland organiseert de Natuurwerkdag in samenwerking met Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en Scouting Nederland en wordt ondersteund door IVN vereniging voor natuur- en milieueducatie, Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie (NJV), KNNV vereniging voor veldbiologie en de ANWB.

Landschapsbeheer Nederland

Bestuur

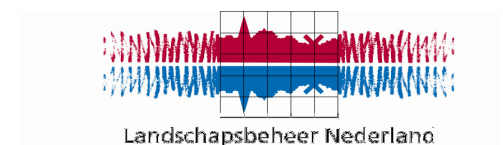
Het Algemeen Bestuur is samengesteld uit vertegenwoordigers van 12 provinciale organisaties, aangevuld met maximaal 3 externe leden. Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het beleid en de beleidsontwikkeling. Dit betekent dat het Algemeen Bestuur de hoofdlijnen van het beleid bepaalt en het strategisch plan of beleidsplan, werkplan, begroting, jaarrekening en jaarverslag vaststelt. Het bestuur ziet erop toe dat de afgesproken inhoudelijke doelen worden gerealiseerd binnen de vastgestelde financiële kaders.

Uit zijn midden kiest het Algemeen Bestuur het Dagelijks Bestuur. Dit Dagelijks Bestuur bestaat uit maximaal vijf leden waarvan maximaal drie externe leden. Eén van de externe leden wordt benoemd tot onafhankelijk voorzitter. Het vastgestelde beleid wordt op hoofdlijnen voorbereid door het Dagelijks Bestuur. Bovendien houdt het Dagelijks Bestuur in de gaten of de besluiten die het Algemeen Bestuur heeft genomen ook daadwerkelijk worden uitgevoerd.

In de rol van werkgever zorgt het Dagelijks Bestuur ervoor, samen met de directeur van Landschapsbeheer Nederland, dat Landschapsbeheer Nederland op correcte wijze haar werk doet.

DIRECTEURENBERAAD

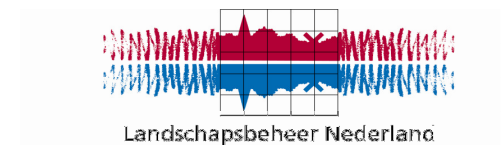
De 12 directeuren van de provinciale landschapsbeheerorganisaties vormen samen met de directeur van Landschapsbeheer Nederland het Directeurenberaad, een adviesorgaan voor het Dagelijks Bestuur. In het directeurenberaad worden de jaarlijkse werkplannen ontwikkeld en de voortgang ervan gecontroleerd. Het voorzitterschap van dit twee maandelijks overleg ligt bij de algemeen directeur van Landschapsbeheer Nederland.

SAMENSTELLING DAGELIJKS EN ALGEMEEN BESTUUR

De heer Th. A. M. Beckers	- voorzitter (lid Dagelijks bestuur)
De heer J. Boelen	- secretaris, Landschapsbeheer Friesland (lid Dagelijks bestuur)
De heer R.J. van der Wal	- penningmeester (lid Dagelijks bestuur)
Mevr. M.C. van Schendelen	- algemeen lid (lid Dagelijks bestuur)
De heer F. Broersma	- Landschapsbeheer Groningen
De heer D. van der Weij	- Landschapsbeheer Drenthe
De heer C.H. van der Kleij	- Landschap Overijssel
De heer A.H.M. Poelman	- Landschapsbeheer Gelderland
De heer S.W.G. de Clercq	- Landschap Erfgoed Utrecht
Mevr. M. Ebbens	- Landschapsbeheer Flevoland
Mevr. D. Corbey	- Landschap Noord-Holland
De heer B. Bruil	- Landschapsbeheer Zuid-Holland
De heer L. Coppoolse	- Landschapsbeheer Zeeland
Mevr. E.M.M. Peters – Van Dijk	- Coördinatiepunt Landschapsbeheer Noord-Brabant
De heer D.A.M. Akkermans	- Stichting IKL Limburg

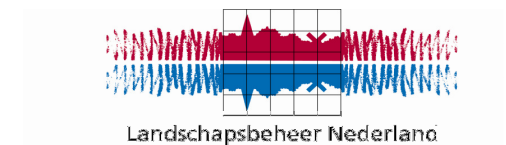

Nationale Postcode Loterij

Sinds 1996 is Landschapsbeheer Nederland één van de beneficiënten van de Nationale Postcode Loterij. Jaarlijks ontvangt Landschapsbeheer Nederland een financiële bijdrage van 2.250.000 euro. Dit is een enorm bedrag waarmee Landschapsbeheer Nederland een verschil kan maken voor behoud en ontwikkeling van het waardevolle Nederlandse cultuurlandschap.

De Nationale Postcode Loterij is de grootste goede doelenloterij van Nederland. Vijftig procent van de bruto-opbrengst is bestemd voor projecten in de samenleving. Dankzij 2,5 miljoen deelnemers aan de Nationale Postcode Loterij in 2010 wordt een recordbedrag van ruim 270 miljoen euro verdeeld over 83 goede doelen organisaties. Deze organisaties zijn werkzaam op het gebied van mens en natuur in Nederland en daarbuiten.

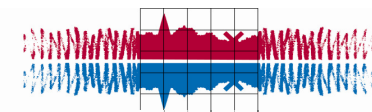
Landschapsbeheer Nederland is de Nationale Postcode Loterij bijzonder dankbaar voor haar steun.

TOELICHTING BESTEDING GELDEN NATIONALE POSTCODE LOTERIJ

	2010	2009
Specificatie bestemmingsreserve "te besteden Nationale Postcode Loterij gelden"		
Ontvangen reguliere bijdrage van de Nationale Postcode Loterij in boekjaar	2.250.000	2.501.231
Nog te besteden gelden op 1 januari volgens balans	643.774	604.148
Ontvangen rente ten gunste van NPL gelden	11.954	12.668
Beschikbaar budget	<u>2.905.728</u>	<u>3.118.047</u>
Uitgekeerd aan de provinciale organisaties Landschapsbeheer	<u>1.826.556</u>	<u>1.616.556</u>
Beschikbaar voor projecten uitgevoerd door het landelijk bureau	<u>1.079.172</u>	<u>1.501.491</u>
Bestede gelden in boekjaar	<u>935.152</u>	<u>857.717</u>
Nog te besteden aan projecten op 31 december volgens balans	<u><u>144.020</u></u>	<u><u>643.774</u></u>
Specificatie vooruit ontvangen subsidie Nationale Postcode Loterij (extra projectbijdragen)		
Nederland-Gruttoland	0	35.429
Klimaatbosjes (incl. NPL gelden van de Landschappen hiervoor)	<u>0</u>	<u>94.222</u>
Totaal vooruit ontvangen per 31 december volgens balans	<u><u>0</u></u>	<u><u>129.651</u></u>
Totaal nog te besteden gelden Nationale Postcode Loterij op 31 december:	<u><u>144.020</u></u>	<u><u>773.425</u></u>

Landschapsbeheer Nederland

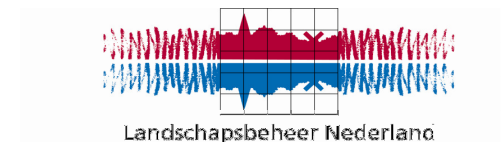
Personeel en organisatie

Het landschap verandert en Landschapsbeheer Nederland verandert mee. In 2010 is besloten tot een koerswijziging van Landschapsbeheer Nederland. De ambitie is onze missie krachtiger en in gezamenlijkheid naar buiten te brengen. Deze koerswijziging is van invloed op de rol en taakvervulling van het landelijk bureau, waarbij de nadruk komt te liggen op lobby, beleidsbeïnvloeding en kennismanagement. Met deze nieuwe rol fungeert het landelijk bureau niet meer als projectenorganisatie. De lopende projecten worden natuurlijk afgemaakt. Daarnaast vindt er een wijziging plaats van financiering van het landelijk bureau. Afdracht zal plaatsvinden door de 12 provinciale organisaties Landschapsbeheer.

Dit jaar is directeur Mieke van Heuven gestopt. Zij heeft 11 jaar aan Landschapsbeheer Nederland leiding gegeven. Per 15 juni 2010 is Arno Willems aangetreden als nieuwe directeur.

Bij Landschapsbeheer Nederland waren in 2010 gemiddeld 11 mensen werkzaam, verdeeld over gemiddeld 8,5 fte.

Mw. S. de Jong is per april 2010 afgestreden als bestuursvoorzitter. Zij is opgevolgd door de heer Th. A. M. Beckers.

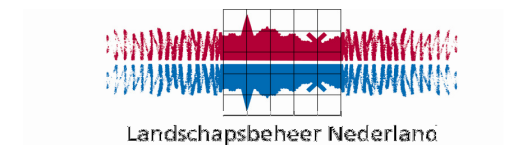
12 organisaties Landschapsbeheer

In elke provincie werkt een provinciale organisatie Landschapsbeheer aan de zorg voor ons landschap. Dat doen zij op lokale en regionale schaal. Belangrijke activiteiten van de provinciale organisaties zijn:

- Ondersteuning van vrijwilligers
- Advies kleinschalige inrichting- en beheerplannen
- Stimuleren grondeigenaren en regionale overheden
- Kennisoverdracht
- Uitvoering provinciale projecten

De provinciale organisaties werken samen met:

- Lokale vrijwilligersgroepen
- Boeren en particuliere grondeigenaren
- Centrale, provinciale en gemeentelijke overheden, waterschappen
- Natuurbeschermingsorganisaties, cultuurhistorische instellingen en onderzoeksinstituten

12 PROVINCIALE ORGANISATIES LANDSCHAPSBEHEER

Landschapsbeheer Drenthe

www.landschapsbeheerdrenthe.nl

Landschapsbeheer Friesland

www.landschapsbeheerfriesland.nl

Landschapsbeheer Groningen

www.landschapsbeheergroningen.nl

Landschap Noord-Holland

www.landschapnoordholland.nl

Landschapsbeheer Flevoland

www.landschapsbeheer.net

Landschap Erfgoed Utrecht

www.landschaperfgoedutrecht.nl

Landschapsbeheer Zuid-Holland

www.landschapsbeheerzuidholland.nl

Landschap Overijssel

www.landschapoverijssel.nl

Landschapsbeheer Gelderland

www.landschapsbeheergelderland.nl

Landschapsbeheer Zeeland

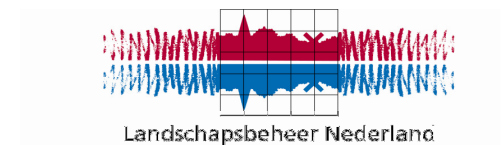
www.landschapsbeheerzeeland.nl

Coördinatiepunt landschapsbeheer Noord-Brabant

www.brabantslandschap.nl

Stichting Instandhouding Kleine Landschapselementen in Limburg www.ikl-limburg.nl

Landschapsbeheer Nederland beschikt sinds 2005 over het CBF-Keur voor goede doelen.

Verkorte jaarrekening

BALANS PER 31 DECEMBER

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Inventaris

2010

2009

10.409

19.295

VLOTTENDE ACTIVA

Borgsommen

1.235

1.235

Vorraden

5.641

50.793

Vooruitbetaalde posten

40.684

47.483

Nog te ontvangen posten

70.853

71.596

Te vorderen subsidie projecten

307.293

367.641

Debiteuren

18.711

56.523

Geldmiddelen

1.144.959

1.935.900

1.589.376

2.531.171

TOTAAL ACTIVA

1.599.785

2.550.466

BALANS PER 31 DECEMBER

2010

2009

PASSIVA

RESERVES

bestemmingsreserve "continuïteitsreserve"	444.056	489.010
bestemmingsreserve "te besteden Nationale Postcode Loterij gelden"	144.020	643.774
reserve financiering activa	16.050	70.088

604.126

1.202.872

VOORZIENINGEN

Voorziening organisatieverandering	16.000	0
------------------------------------	--------	---

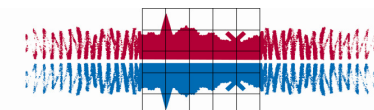
SCHULDEN OP KORTE TERMIJN EN OVERLOPENDE PASSIVA

Reservering vakantiedagen	3.347	10.030
Vooruit ontvangen subsidie projecten	203.027	543.640
Nog te betalen posten	167.103	181.497
Belasting en premies sociale verzekeringen	31.428	17.916
Crediteuren	574.754	594.511
	<u>979.659</u>	<u>1.347.594</u>

TOTAAL PASSIVA

1.599.785

2.550.466

Landschapsbeheer Nederland

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

BATEN	Werkelijk 2010	Werkbegroting 2010	Jaarrekening 2009
Aandeel in acties van derden			
Ontvangen bijdrage Nationale Postcode Loterij	423.444	633.444	884.675
Subsidies overheden en anderen			
Bijdragen landschapsbeheerorganisaties	250.494	253.608	219.472
Te besteden projectsubsidies	1.425.540	1.920.343	1.657.735
	1.676.034	2.173.951	1.877.207
Overige baten en lasten			
Rente, overige baten	36.801	30.000	37.936
TOTAAL BESCHIKBAAR VOOR DOELSTELLING	2.136.279	2.837.395	2.799.818

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

LASTEN	Werkelijk 2010	Werkbegroting 2010	Jaarrekening 2009
BESTEED AAN DOELSTELLING			
- eigen activiteiten (directe projectkosten)	1.847.016	2.214.488	1.832.114
- uitvoeringskosten	619.574	721.530	875.172
Totaal besteed aan doelstelling:	2.466.590	2.936.018	2.707.286
BEHEER EN ADMINISTRATIE			
- kosten beheer en administratie	268.435	80.170	97.241
Saldo:	-598.746	-178.793	-4.709
Het saldo van baten en lasten wordt als volgt bestemd:			
afname bestemmingsreserve "te besteden NPL gelden"	-499.754	-228.600	39.626
Saldo na verdeling bestemmingsreserves:	-98.992	49.807	-44.335
- ten laste van bestemmingsreserve continuïteitsreserve"	-98.992		-44.335
- ten gunste van overig vrij besteedbaar vermogen		49.807	

Colofon

Landschapsbeheer Nederland
Postbus 9756
3506 GT Utrecht
Telefoon: 030 - 2345010

www.landschapsbeheer.nl

Mei 2011

